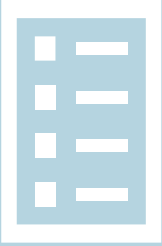

Monitor Sociaal 2025 Alblasserdam

START

Inhoudsopgave

 Inleiding	 Eigen kracht	 Sociaal netwerk	 Terug naar inhoudsopgave
 Conclusies	 Mantelzorg	 Participatie	 Over ons
	 Bijlage Kernindicatoren	 Bijlage Onderzoeks- verantwoording	

1. Wat is de Monitor Sociaal?

Dit is de zesde editie van de Monitor Sociaal Alblasserdam. De Monitor Sociaal is een grootschalig vragenlijstonderzoek naar de ervaringen van inwoners met diverse sociale onderwerpen. Denk aan: Kunnen inwoners de dingen doen die zij willen? Weten zij de weg naar instanties te vinden? Zijn ze lid van een vereniging en/of bieden ze mantelzorg?

Het veldwerk voor deze monitor (een vragenlijst onder inwoners) heeft plaatsgevonden in november en december 2025. Alle cijfers uit deze monitor zijn gebaseerd op zelfrapportage. Het gaat om de beleving van de inwoners van 18 jaar en ouder.

Voor registratiecijfers verwijzen we graag naar andere bronnen.

2. Hoe is dit onderzoek uitgevoerd?

De vragenlijst voor de Monitor Sociaal is afgenomen in alle zeven Drechtsteden-gemeenten. Voor elke gemeente is een eigen rapportage opgesteld, zodat de aandacht ligt bij de lokale situatie. In deze rapportage leest u de stand van zaken en ontwikkelingen voor Alblasserdam. Waar mogelijk en relevant vergelijken we de resultaten met landelijke cijfers en trends.

De belangrijkste cijfers per gemeente voor 2021 en 2025 staan in bijlage 1. Hier kunt u de cijfers van Alblasserdam vergelijken met die van de andere Drechtsteden-gemeenten en voor 2025 uitsplitsingen vinden naar wijk in Alblasserdam.

Een methodologische verantwoording vindt u in bijlage 2.

3. Hoe leest u deze rapportage?

Deze rapportage is een doorklikbaar pdf-bestand. Op pagina 2 vindt u een overzicht van de onderwerpen die onder de inwoners zijn uitgevraagd. Door een onderwerp aan te klikken, gaat u direct naar de informatie over het onderwerp van uw keuze. Ook op andere plekken in de rapportage staan links waarmee u snel uitkomt bij de onderwerpen die u zoekt. Zo is elke pagina op zichzelf te lezen.

In de grafieken en tabellen staat aangegeven waar sprake is van een statistisch significant verschil met de vorige meting. Alleen significante verschillen worden benoemd in de tekst.

4. Waar vindt u aanvullende data en vorige monitoren?

De cijfers uit de vorige monitoren zijn te vinden op onze site <https://drechtsteden.incijfers.nl/>. Onder het kopje Monitor Sociaal kunt u kiezen voor de voorgaande grote (2021) en de eerdere kleine monitoren (2019 en 2023). Hier zijn de cijfers te vinden voor de verschillende onderwerpen. Voor de rapportages en andere publicaties kunt u kijken op onze website <https://www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl/>

Daarnaast is er aanvullende data te vinden op de site <https://www.waarstaatjegemeente.nl/> onder het kopje Sociaal. De verschillende dashboards bieden inzicht in onder andere het aantal cliënten per Wmo-categorie, het aandeel huishoudens met bijstand en het aantal inwoners met een re-integratievoorziening.

Sociaal en demografisch beeld van Alblasserdam

Alblasserdam telt 20.250 inwoners (januari 2026). Ruim 4.200 van hen zijn 65 jaar of ouder (21%). Volgens de Primos-prognose zet de vergrijzing door; het aantal 65-plussers in Alblasserdam stijgt tot 2035 veel sneller (+19%) dan de totale bevolking (+3%).

Van de ruim 8.200 huishoudens zijn meerpersoonshuishoudens met kinderen het meest voorkomende type, op de voet gevolgd door eenpersoonshuishoudens.

In de eerste helft van 2025 waren in Alblasserdam 2.355 cliënten met een voorziening uit de Jeugdwet, Participatiewet of de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Van de 5.140 uitkeringen aan Alblasserdammers vormen AOW-uitkeringen (logischerwijs) de grootste groep, gevolgd door arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

a. Bevolking 2026

 20.250
totaal

 4.240
65 jaar of ouder
21% van totaal

Bron: BRP, per 1.1.2026

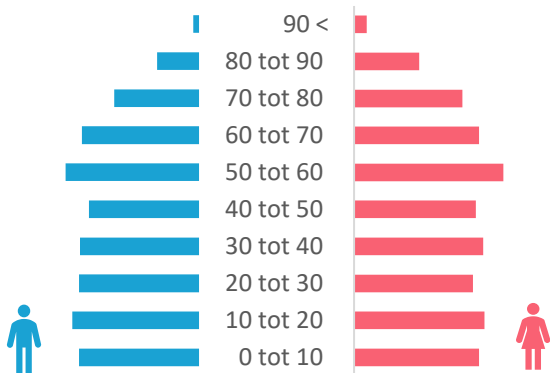
b. Prognose bevolking 2035

 20.880 +3%
totaal

 5.070 +19%
65 jaar of ouder
24% van totaal

Bron: Primos, ABF

c. Leeftijdsofbouw voor mannen en vrouwen in %

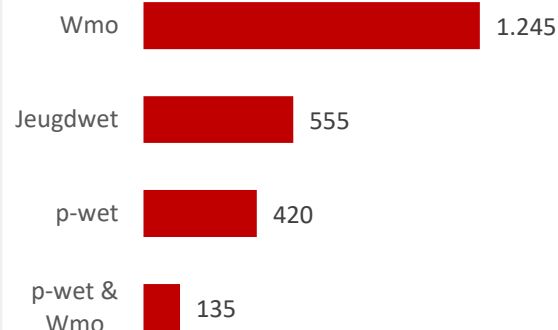
Bron: BRP, per 1.1.2026

d. Huishoudens naar soort

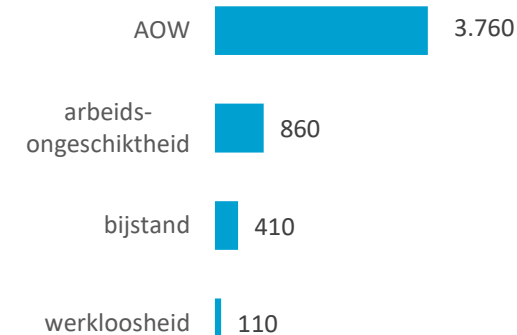
Bron: BRP, per 1.1.2026

e. Cliënten met voorziening naar soort (in totaal 2.355)

Bron: CBS Statline, eerste halfjaar 2025

f. Uitkeringen naar soort (in totaal 5.140)

Bron: CBS Statline, per 1.9.2025

Conclusies

Monitor
Sociaal
2025

5

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Conclusie Eigen Kracht

De meeste inwoners van Alblasserdam hebben een gemiddelde of hoge mate van Eigen Kracht.

Een kleine groep (9%) heeft weinig Eigen Kracht. Dit komt overeen met het beeld uit de metingen van 2021 en 2017. Het al dan niet hebben van werk is de belangrijkste bepaler voor de mate van Eigen Kracht, gevolgd door opleidingsniveau (hoe hoger de opleiding, hoe meer Eigen Kracht) en migratieachtergrond (zonder migratieachtergrond meer Eigen Kracht).

Een derde van de inwoners van Alblasserdam heeft één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen.

Bij mensen jonger dan 35 jaar gaat het om 16%. In vergelijking met de meting in 2023 geven minder inwoners met een langdurige ziekte, aandoening of beperking aan hierdoor ernstige belemmeringen in de school- of werksituatie te ondervinden (40% tegenover 56% in 2023). In De Gezondheidsmonitor van de Dienst Gezondheid en Jeugd wordt uitgebreider ingegaan op de staat van de gezondheid van de inwoners van Alblasserdam.

Eén op de tien inwoners heeft vaak of altijd moeite met het begrijpen van brieven of het invullen van formulieren.

Meer inwoners hebben moeite met het begrijpen van brieven en het invullen van formulieren dan in 2021. Dat geldt niet voor het regelen van zaken via internet, daarvoor blijft het beeld hetzelfde. Een meerderheid voelt zich goed in staat om onverwachte problemen op te lossen, net als in 2021.

Veel inwoners weten de weg te vinden naar professionele hulp als zij dit nodig hebben.

Vooraf voor hulp bij een gezond gewicht, lichamelijke beperkingen en psychische problemen is voor veel inwoners duidelijk waar zij terecht kunnen. Voor hulp bij echtscheiding en bij seksuele gerichtheid weet slechts de helft de weg te vinden. Ook zijn inwoners gevraagd naar de voorzieningen in Alblasserdam. Vrijwel alle inwoners zijn bekend met het Gezondheidscentrum, Cultureel Centrum Landvast en de Voedselbank. Het minst bekend zijn het Regionaal Werkcentrum, de Jogg-regisseur en Kansrijk/Praktijkleren bij Peute.

Uit [recent onderzoek van het SCP](#) blijkt dat alleen bekendheid met een instantie niet voldoende is om een inwoner ook daadwerkelijk te helpen, zelfs niet als deze instanties laagdrempelig is. Vooral mensen met complexe en/of meerdere problemen worden vaak niet bereikt. Gemeenten moeten zich ervan bewust zijn dat inwoners zonder ondersteuning die dit wel nodig hebben, niet gezien moeten worden als niet-gebruikers, maar als mensen die nóg niet worden bereikt. Een actieve benadering van deze groep is een belangrijke eerste stap.

Een groeiende groep inwoners heeft een goede financiële situatie. Voor een kleine groep is dit niet het geval.

Eén op de twintig inwoners moet spaargeld uitgeven of schulden maken. 15% van de inwoners geeft aan dat de financiële situatie het afgelopen jaar slechter is geworden.

Conclusie Sociaal netwerk

Alblasserdammers hebben voldoende sociale contacten.

Ruim acht op de tien (82%) Alblasserdammers zeggen voldoende sociale contacten te hebben. Dat zijn er minder dan in 2023 (88%), maar veel meer dan tijdens de corona-epidemie in 2021, toen slechts 35% zei voldoende contacten te hebben. Een kleine groep (6%) heeft onvoldoende sociale contacten.

Sociaal isolement en eenzaamheid nemen af en steun wordt goed gevonden.

Uit de Gezondheidsmonitor blijkt dat 14% van de volwassen inwoners van Alblasserdam (zeer) ernstig eenzaam is. Gevoelens van sociaal isolement en eenzaamheid in onze monitor zijn lager dan in het coronajaar 2021. Het grootste deel van de Alblasserdammers kan bij anderen terecht en heeft mensen om mee te praten.

Inwoners geven aan dat zij op veel gebieden hulp kunnen vragen bij anderen, bijvoorbeeld om leuke dingen te doen en bij het omgaan met tegenslagen. Opvallend veel vaker dan in 2021 zeggen Alblasserdammers dat ze hulp krijgen van anderen als dat nodig is voor de opvang van kinderen (74% in 2025 tegenover 28% in 2021).

De meeste inwoners hebben een relatie.

Zeven op de tien volwassen inwoners heeft een relatie. 54% is getrouwd. Gemiddeld geven de inwoners hun relatie het rapportcijfer 8,5.

Acht van de tien volwassenen met kinderen leven samen met de andere ouder.

Ouders geven hun gezamenlijke ouderschap een rapportcijfer van gemiddeld 8,2. Eén op de acht volwassenen met kinderen is gescheiden. Een derde van hen heeft één of meerdere minderjarige kinderen. Bijna altijd hebben beide ouders regelmatig contact met de kinderen. Gescheiden ouders zijn over het algemeen tevreden over hoe zij samen met hun ex-partner het ouderschap vormgeven.

Conclusie Mantelzorg

Een kwart van de inwoners is mantelzorger.

Net als in 2021 is bijna twee derde van de mantelzorgers vrouw en in de meeste gevallen zorgen mantelzorgers voor (één van) hun (schoon)ouders. Drie op de tien geven zorg aan een ander familielid. Eén op de vijf geeft mantelzorg aan hun partner.

Het komt steeds vaker voor dat mantelzorgers meer dan 20 uur per week aan mantelzorg besteden.

In 2021 verleende 5% van de mantelzorgers meer dan 20 uur per week mantelzorg. In 2025 gold dat voor 15%. De behoefte aan meer ondersteuning bij die zorg neemt dan ook toe (van 19% in 2021 naar 32% in 2025).

Mantelzorgondersteuning wordt steeds bekender.

De bekendheid van het Odensehuis (+ 33%), mantelzorgwaardering (+19%), de cliëntondersteuner (+16%) en WoonCadans (+14%) is flink toegenomen ten opzichte van de meting in 2023.

Mantelzorg vraagt steeds vaker veel van degenen die die zorg verlenen.

Van de mantelzorgers is 8% minder gaan werken vanwege de mantelzorg en is 8% gestopt met werken.

Eén op de vijf mantelzorgers is overbelast geraakt of loopt het risico om overbelast te raken. Ook dat is meer dan in 2021 (10%). Daarnaast geeft een kwart aan dat de mantelzorg soms lastig te combineren is met andere dagelijkse bezigheden.

Conclusie Participatie

De meeste inwoners van Alblaserdam scoren hoog of gemiddeld op de Participatie Index.

Daarmee keert in 2025 het patroon van vóór de corona-epidemie terug. Opleidingsniveau is de belangrijkste bepaler voor de mate van participatie (hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger de participatie). Daarna volgen het hebben van één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen (een lagere participatie), leeftijd (een hogere leeftijd gaat samen met lagere participatie) en migratieachtergrond (mensen met een migratieachtergrond participeren iets minder dan mensen zonder die achtergrond).

Het ondernemen van activiteiten (in verenigingsverband of zelf georganiseerd) is toegenomen.

69% van de volwassen inwoners van Alblaserdam is lid van een vereniging of organisatie. Sportaanbieders zoals de sportschool, de bibliotheek en 'andere soorten organisaties' zijn de meest voorkomende verenigingen/organisaties waarvan mensen lid zijn.

Na een daling in coronajaar 2021 is het aandeel inwoners dat activiteiten doet via een vereniging weer terug op het niveau van vóór 2021. Dat geldt ook voor het zelf organiseren van activiteiten met anderen.

Vrijwilligerswerk bij organisaties zit in de lift.

38% van de Alblaserdammers heeft het afgelopen jaar vrijwilligerswerk gedaan bij een organisatie. Het meest genoemd zijn godsdienstige/levensbeschouwelijke organisaties, zorg- of welzijnsorganisaties en sportverenigingen. Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is toegenomen van 28% in 2021 tot 38% in 2025. De stijging hangt waarschijnlijk samen met (het einde van) de corona-epidemie.

Ongeveer een derde van de inwoners heeft interesse om nu of in de toekomst vrijwilligerswerk te doen.

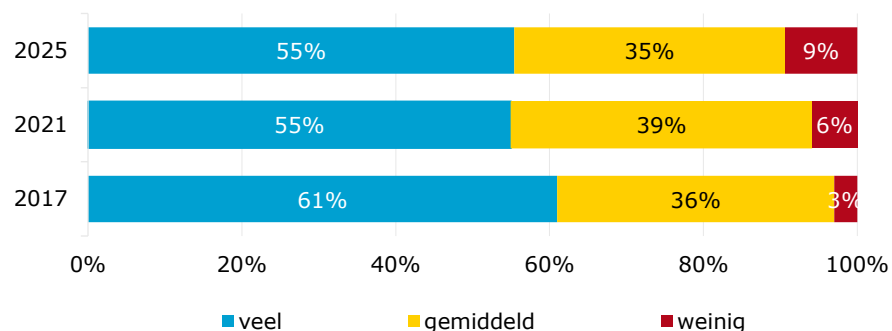
Meer Alblaserdammers verrichten vrijwillige activiteiten in hun buurt.

Eén op de zes inwoners van Alblaserdam (17%) is het afgelopen jaar actief geweest in de buurt. Dat was meer dan in 2021 en evenveel als in 2017. De meest genoemde activiteiten zijn het schoonmaken van de buurt, het helpen van buurtbewoners en het organiseren van buurtactiviteiten.

Daarnaast wil één op de tien in de toekomst actief worden in de buurt en een kwart geeft aan dat misschien te gaan doen.

1. Eigen Kracht

Eigen Kracht Index

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. de voorgaande meting; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met de voorgaande meting.

Iets meer dan de helft van de inwoners in Alblasserdam heeft veel Eigen Kracht (55%). Van ongeveer een derde (35%) is de Eigen Kracht gemiddeld. Een kleine minderheid (9%) heeft weinig Eigen Kracht. Het beeld voor 2025, 2021 en 2017 is in grote lijnen hetzelfde gebleven.

Eigen Kracht is “de mate waarin iemand over middelen en capaciteiten beschikt om zich te redden in de samenleving. Met andere woorden: in hoeverre is men in staat om zelfstandig zijn of haar leven te leiden en om problemen op te lossen?”

Eigen Kracht van inwoners wordt steeds belangrijker. Inwoners kunnen een beroep doen op algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen, maar ook vanuit die voorzieningen wordt ingezet op zoveel mogelijk zelfredzaamheid of Eigen Kracht. Om de Eigen Kracht van inwoners te meten maken we gebruik van de door ons ontwikkelde Eigen Kracht Index (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#)). De indexscore geeft in één oogopslag een beeld van de Eigen Kracht. Onderwerpen die deel uit maken van de indexscore zijn:

- belemmering door beperking of ziekte,
- begrijpen van brieven,
- omgaan met onverwachte problemen,
- financiële zelfredzaamheid,
- de weg weten te vinden naar instanties (indien nodig).

In dit hoofdstuk bespreken we zes aspecten van de Eigen Kracht van Alblasserdammers. Klik op de onderstaande knoppen om naar de betreffende pagina te gaan.

1. Wat bepaalt de Eigen Kracht van inwoners?

2. Wat zijn belemmeringen door ziekte of beperkingen?

3. Hoe zelfredzaam zijn Alblasserdammers?

Dashboard
Eigen
Kracht

4. Hoe bekend is beschikbare professionele hulp?

5. Hoe bekend zijn voorzieningen?

6. Wat is de financiële situatie van Alblasserdammers?

Kern-
indicatoren
Eigen
Kracht

Wat bepaalt de Eigen Kracht van inwoners?

Wat maakt dat iemand laag, gemiddeld of hoog scoort op de Eigen Kracht Index? Met behulp van regressieanalyse is getoetst wat het relatieve belang is van verschillende kenmerken van inwoners op de hoeveelheid Eigen Kracht die zij hebben (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#) voor meer informatie). In tabel 1 staan de drie achtergrondkenmerken die het meest bepalend zijn voor de mate van Eigen Kracht, in volgorde van belangrijkheid*.

Het **hebben van werk of volgen van een studie** heeft in Alblaserdam de grootste invloed op Eigen Kracht. 66% van de Alblaserdammers met werk of studie heeft veel Eigen Kracht tegenover 40% van degenen die niet werken en geen studie volgen.

Opleidingsniveau is de op één na belangrijkste bepaler voor de mate van Eigen Kracht. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe meer Eigen Kracht. Zo heeft 37% van de laagst opgeleiden een lage Eigen Kracht tegenover 3% van de hbo/wo opgeleiden.

Tenslotte hebben we deze keer ook de **migratieachtergrond** van de inwoners meegenomen in de analyse. Ook deze factor blijkt van invloed; 22% van de mensen met een migratieachtergrond heeft een lage Eigen Kracht tegenover 8% van de Alblaserdammers zonder migratieachtergrond.

* In 2021 hebben we de ervaren gezondheid gevraagd en meegenomen in deze analyse en hadden we geen gegevens over de migratieachtergrond. In 2025 zijn de vragen over ervaren gezondheid niet gesteld. We hebben daarom niet dezelfde factoren mee kunnen nemen in de analyse. De resultaten zijn dan ook niet vergeleken met die van 2021.

Tabel 1 Eigen Kracht uitgesplitst naar achtergrondkenmerken (%)

	laag	gemiddeld	hoog
gemiddelde van Alblaserdam	9	35	55
werk/studie			
ja	2	33	66
nee	23	38	40
opleiding			
geen opleiding/basisonderwijs	37	47	16
vmbo, mavo, mulo, lbo/mbo1	14	41	46
mbo 2, 3 of 4/havo, vwo, hbs, mms	4	34	62
hbo/wo	3	27	70
herkomst			
zonder migratieachtergrond	8	36	56
met migratieachtergrond	22	32	46

In welke mate worden inwoners van Alblasserdam belemmerd door hun gezondheid?

33% van de inwoners van Alblasserdam heeft één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen. Dit kunnen ook ouderdomsklachten of psychische klachten zijn. Bij mensen jonger dan 35 jaar gaat het om 16%.

In vergelijking met de voorgaande meting in 2023 geven in 2025 minder inwoners met een langdurige ziekte, aandoening of beperking aan hierdoor ernstige belemmeringen in de school- of werksituatie te ondervinden (40% tegenover 56% in 2023, zie figuur 1b).

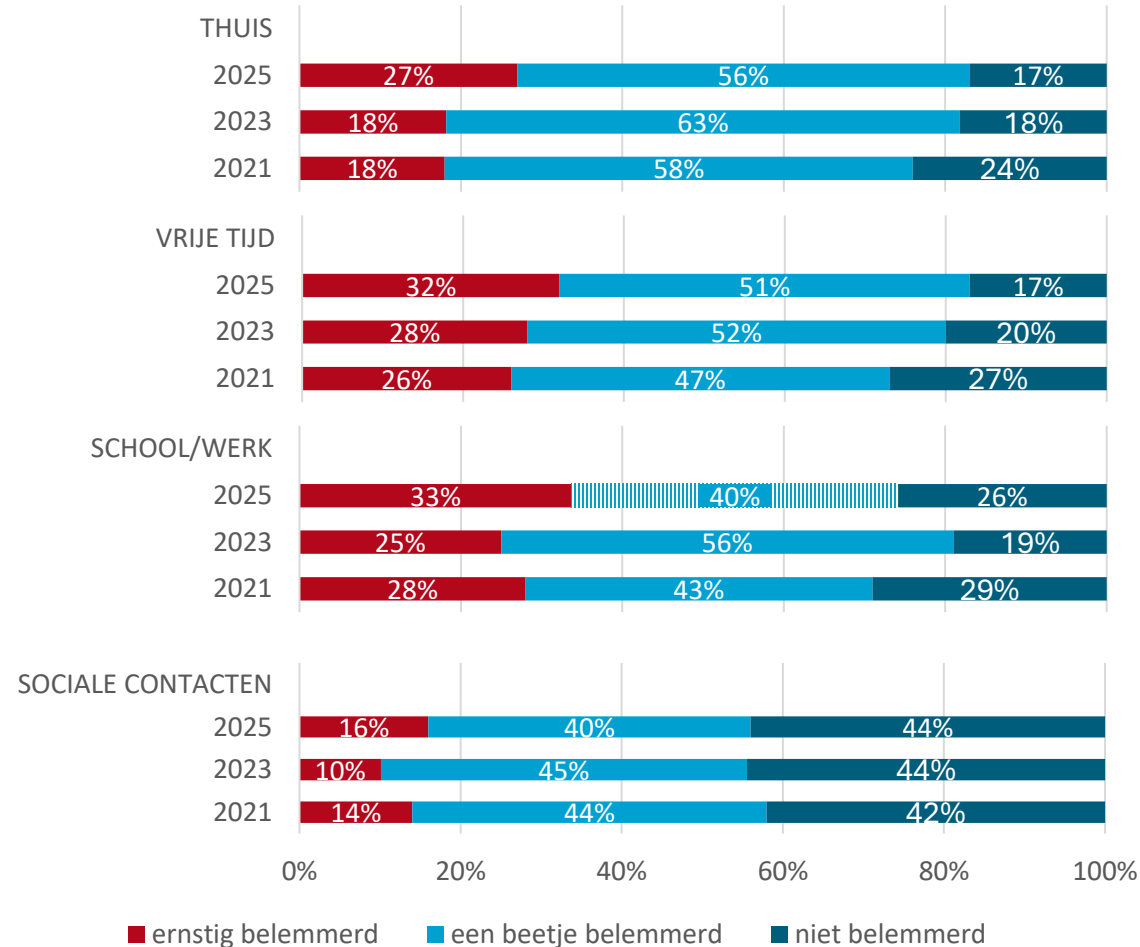
Voor een uitgebreider overzicht van het aantal inwoners met beperkingen in de regio verwijzen we naar de Gezondheidsmonitor van de [Dienst Gezondheid & Jeugd](#).

1a: Langdurige ziekte, aandoening of beperking

33% van de inwoners heeft één of meer langdurige ziektes, aandoeningen of beperkingen.

1b: In welke situaties en in welke mate worden inwoners met langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen belemmerd door hun gezondheid?

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil in 2025 t.o.v. 2023; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2023.

Hoe zelfredzaam zijn inwoners?

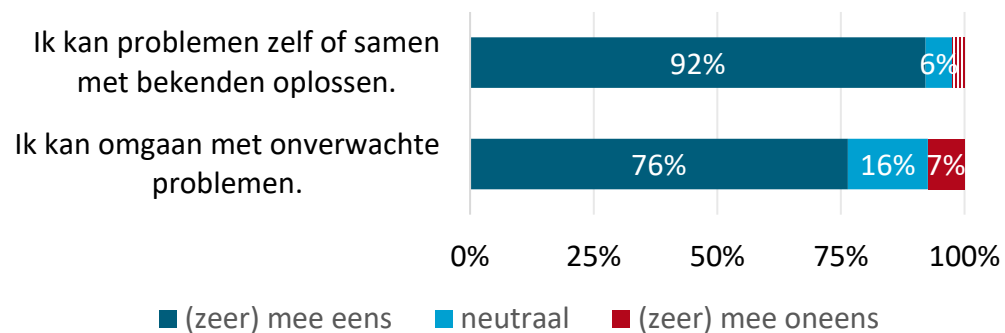

Ruim een kwart van de Alblasserdamers (27%) heeft soms moeite met brieven, formulieren en het regelen van zaken via internet (figuur 1c).

5% geeft aan **altijd moeite** te hebben met brieven. Dat aandeel ligt hoger dan in 2021 en 2023 (2%). 11% heeft **altijd of vaak** moeite met het invullen van formulieren. Ook dat aandeel is gestegen ten opzichte van 2021 (7%) en 2023 (6%). Bij het regelen van zaken via internet blijft het beeld hetzelfde als in 2021; 18% heeft hier **vaak of altijd** moeite mee.

Naast basisvaardigheden is het belangrijk dat inwoners zelf met problemen om kunnen gaan. Bijna alle inwoners (92%) geven aan problemen zelf of met bekenden op te kunnen lossen (figuur 1d). Driekwart voelt zich goed in staat om onverwachte problemen op te lossen. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met die in 2021 en 2023.

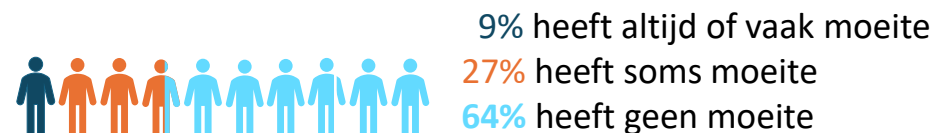
1d: Omgaan met problemen

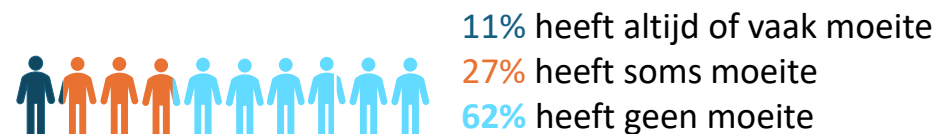
Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

1c: Basisvaardigheden en de moeite die het kost om...

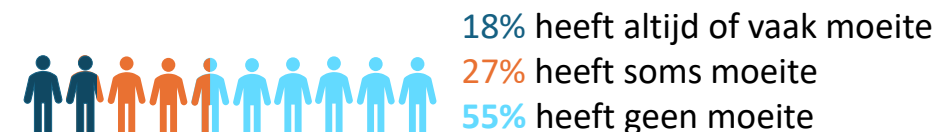
Brieven van organisaties te begrijpen

Formulieren in te vullen van organisaties

Zaken te regelen via het internet

Hoe bekend is de beschikbare professionele hulp?

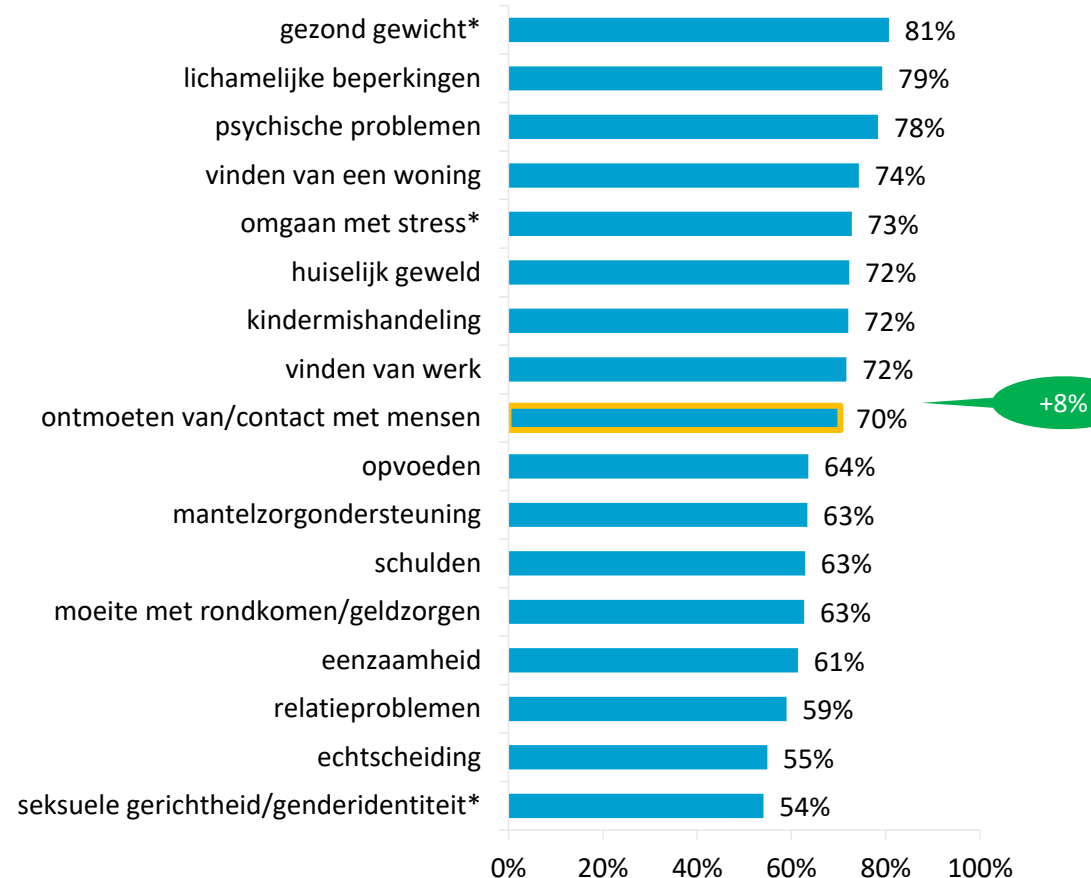
Eigen Kracht heeft ook te maken met de weg weten te vinden naar professionele hulp (indien nodig). Bij veel problemen weten de meeste inwoners professionele hulp te vinden, zie figuur 1e. Met name bij het krijgen en houden van een gezond gewicht, bij lichamelijke beperkingen en bij psychische problemen zeggen inwoners te weten waar ze terecht kunnen. Vergeleken met vier jaar geleden is alleen het aandeel inwoners dat professionele hulp weet te vinden voor het ontmoeten van of contact hebben met mensen toegenomen (met acht procentpunt naar 70%).

In figuur 1f zien we dat specifieke doelgroepen zoals ouders met kinderen tot 18 jaar en mantelzorgers goed bekend zijn met de voorzieningen die er speciaal voor hen zijn. Dat geldt zowel in 2021 als in 2025.

1f: Goede bekendheid voorzieningen naar doelgroep (%)

hulpgebied	doelgroep	2021	2025
opvoeding	ouders kinderen tot 18 jaar (n=91)	93%	89%
mantelzorg	mantelzorgers (n=107)	64%	72%

1e: Bekendheid professionele hulp (%)

Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

De voorzieningen waar een * achter staat, zijn in voorgaande jaren (2021) niet in de vragenlijst opgenomen.

Hoe bekend zijn de voorzieningen?

Vrijwel alle inwoners zijn bekend met het Gezondheidscentrum, Cultureel Centrum Landvast en de Voedselbank (figuur 1g). Het minst bekend zijn het Regionaal Werkcentrum, de Jogg-regisseur en Kansrijk/Praktijkleren bij Peute. Vergeleken met 2021 is de bekendheid van het gezondheidscentrum en van Veilig Thuis gestegen (zie de groene ballonnetjes in figuur 1g). De bekendheid van Jongerenwerk, Inloop GGZ en het Meldpunt Zorg en Overlast is juist afgenomen (de oranje ballonnetjes).

Bij ouders met kinderen tot 23 jaar blijft de bekendheid van het Jongerenwerk/Jeugdpunt stabiel (ongeveer zeven op de tien ouders kennen dit; zie figuur 1h). Een kwart van de ouders is bekend met de Jogg-regisseur.

1h: Goede bekendheid voorzieningen bij ouders met kinderen tot 23 jaar

Jongerenwerk/
Jeugdpunt

2025 (n=116)

73%

2021 (n=104)

66%

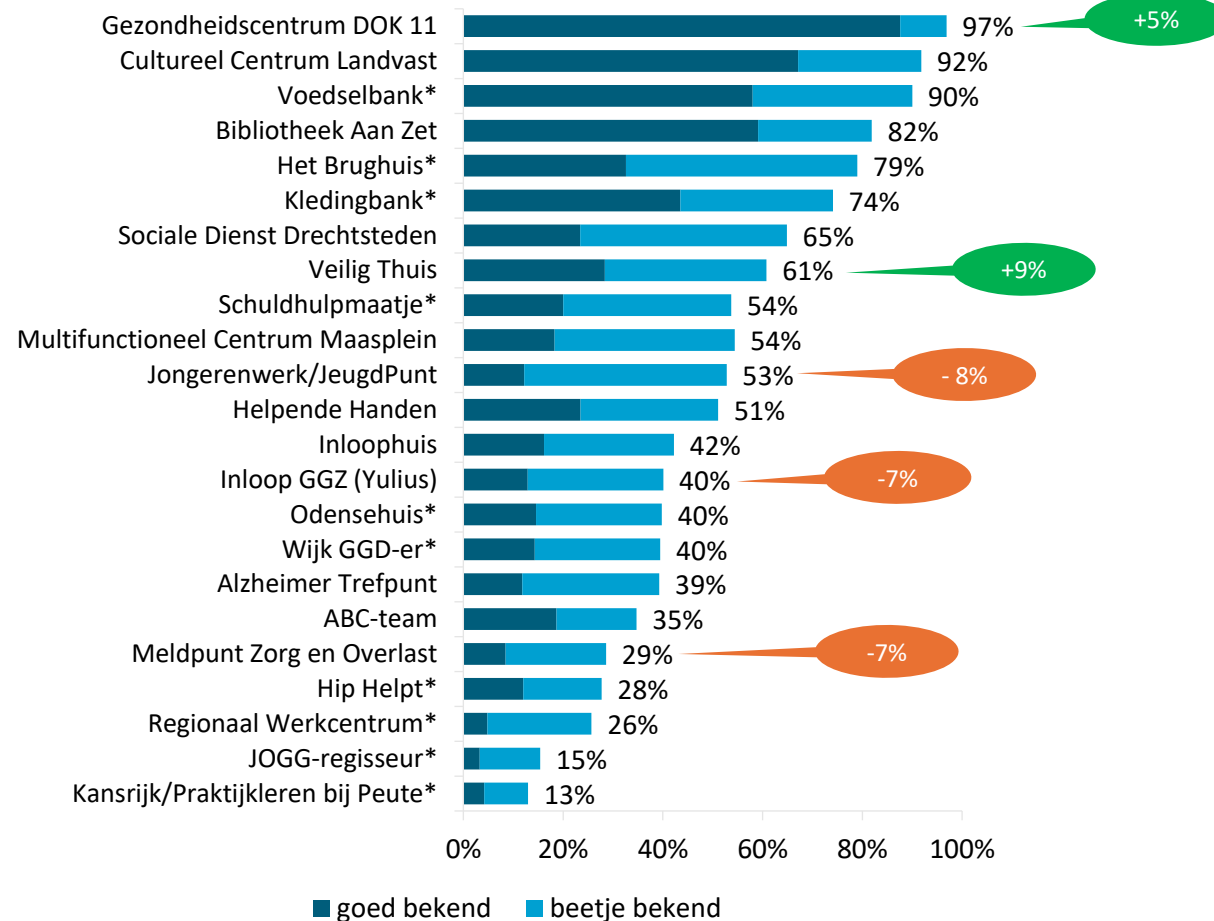
JOGG-regisseur

24%

*

* Deze voorziening is in 2021 niet in de vragenlijst opgenomen.

1g: Bekendheid voorzieningen

De voorzieningen waar een * achter staat, zijn in 2021 niet in de vragenlijst opgenomen.

Hoe is de financiële situatie van de inwoners?

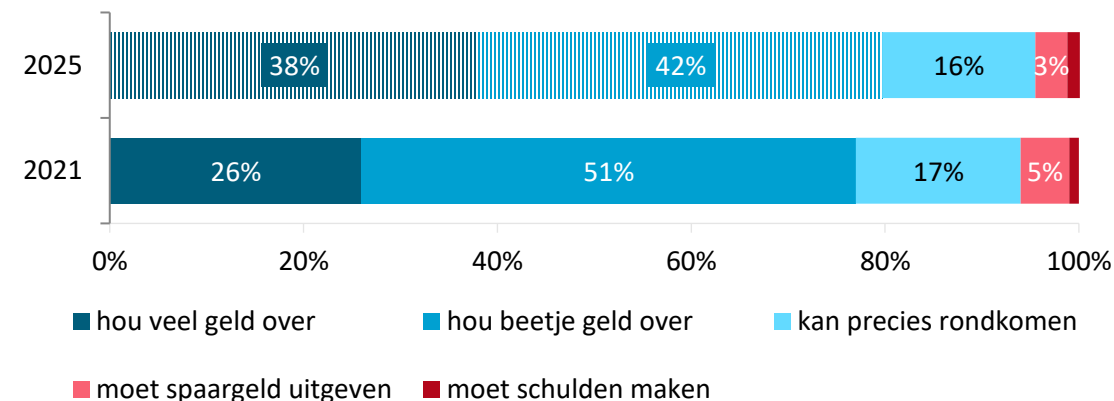
Een steeds groter wordende groep inwoners zegt veel geld over te houden (38% tegen 26% in 2021, zie figuur 1i). De groep die aangeeft een beetje geld over te houden is kleiner geworden (42% ten opzichte van 51% in 2021).

Tegelijkertijd geeft 15% van de inwoners van Alblasterdam aan dat de financiële situatie het afgelopen jaar een beetje of veel slechter is geworden (figuur 1j). En 8% maakt zich bijna dagelijks zorgen over geld.

Een vergelijking met de eerdere metingen is hier niet mogelijk, vanwege een andere vraagstelling.

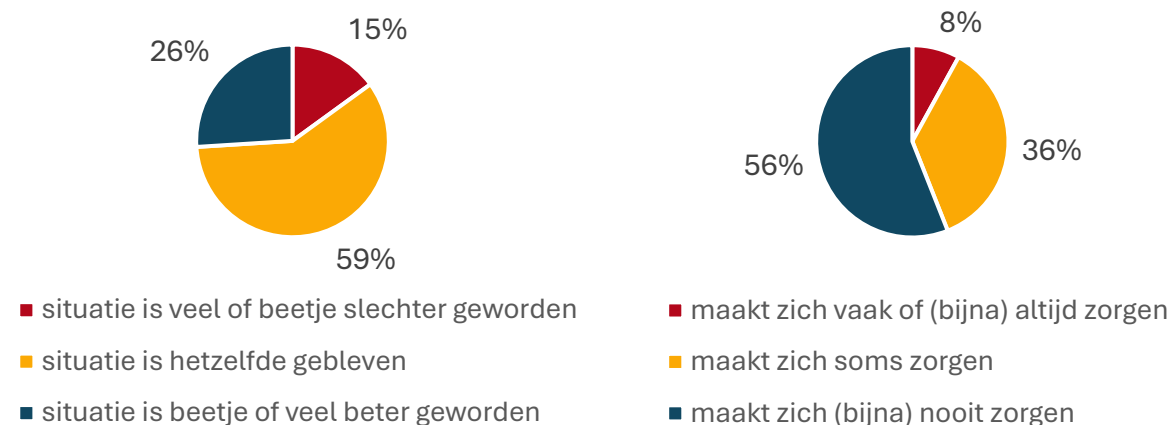

1i: Huidige financiële situatie

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

1j: Geldzorgen

2. Sociaal netwerk

Percentage inwoners met voldoende sociale contacten

82% heeft voldoende sociale contacten
12% heeft er voldoende, maar zou meer willen
6% heeft onvoldoende sociale contacten

In Alblasserdam hebben ruim acht op de tien inwoners voor hun gevoel voldoende contacten met andere mensen. Dat zijn er minder dan in 2023 toen bijna negen van de tien inwoners (88%) aangaven voldoende contacten te hebben. Ongeveer één op de acht (12%) zou graag meer contact willen, terwijl 6% aangeeft te weinig sociale contacten te hebben. Voor deze laatste twee antwoordcategorieën zien we geen verschillen met 2023.

Sociale contacten zijn belangrijk voor hoe mensen zich voelen. In dit hoofdstuk kijken we eerst naar hoe inwoners hun contacten met anderen ervaren en in hoeverre zij zich gesteund voelen. We besteden ook aandacht aan sociaal isolement, omdat een deel van de inwoners weinig mensen om zich heen heeft. Daarnaast bespreken we de relaties die mensen hebben en hoe zij hun ouderschap vormgeven. Daarbij kijken we ook naar gescheiden ouders, omdat zij andere uitdagingen kunnen ervaren in het contact met hun kinderen en hun ex-partner. Samen geven deze onderwerpen een beeld van het sociale leven in Alblasserdam.

Klik op de onderstaande knoppen om naar het betreffende onderwerp te gaan.

1. Hoe zijn de sociale contacten van inwoners?

2. Welke relaties hebben inwoners?

**Dashboard
Sociaal
Netwerk**

3. Hoe is de gezinssituatie van inwoners?

4. Hoeveel inwoners zijn gescheiden?

**Kern-
indicatoren
Sociaal
Netwerk**

Hoe zijn de sociale contacten van inwoners?

De eerste zes stellingen in figuur 2a maken onderdeel uit van een schaalscore voor sociaal isolement. In figuur 2c, op de volgende pagina, staan de totaalscores op die schaal voor 2025 en 2021.

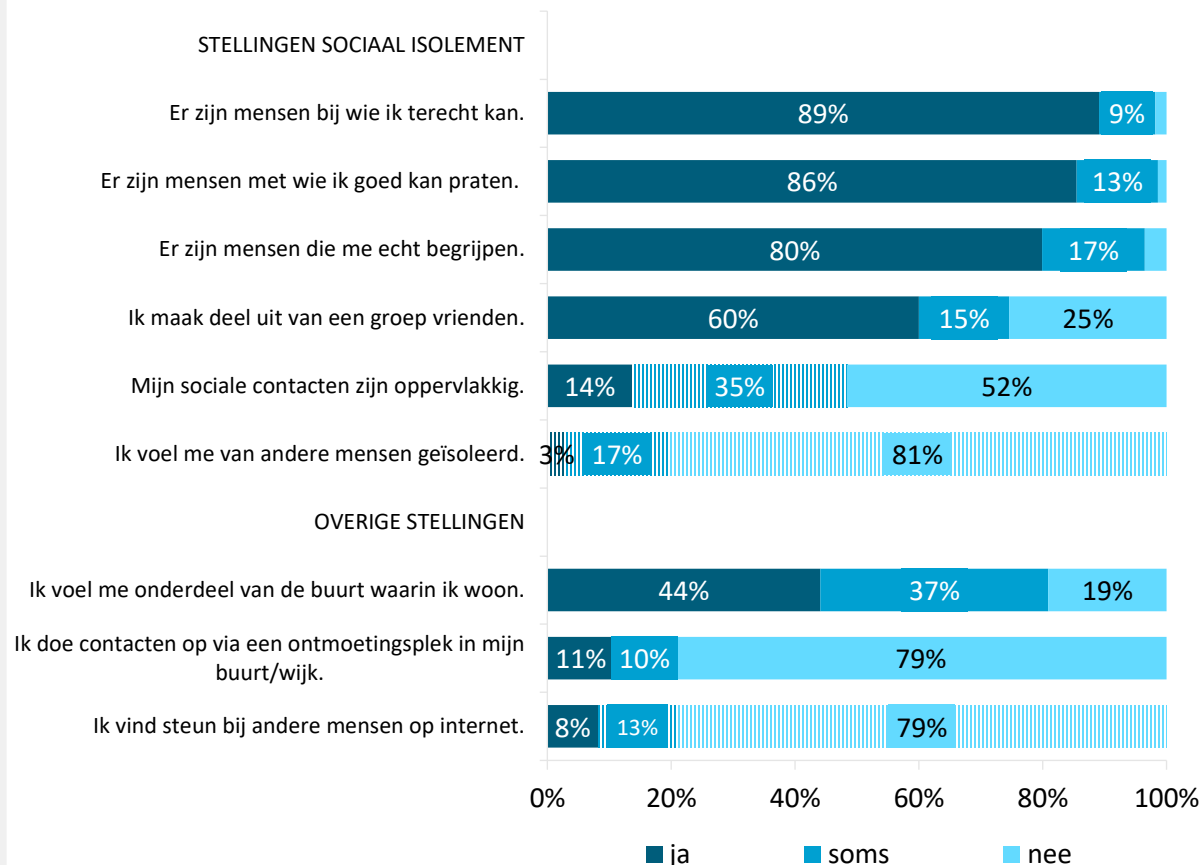
De waarden op **de eerste vier** stellingen laten zien dat Alblasserdammers over het algemeen bij anderen terecht kunnen (89%), goed met mensen kunnen praten (86%) en dat er mensen zijn die hen echt begrijpen (80%). Zes op de tien inwoners maken onderdeel uit van een groep vrienden. Dit komt overeen met het beeld in 2021.

Voor de **volgende twee** stellingen zien we wel verschillen. In 2025 geeft 35% aan dat hun sociale contacten soms oppervlakkig zijn. In 2021 was dit nog 42%. De zesde stelling is een directe vraag naar gevoel van isolement. In 2025 voelt het overgrote deel van de inwoners (81%) zich **niet** geïsoleerd. In 2021 lag dit aandeel met 58% nog aanzienlijk lager. Het percentage inwoners dat zich soms geïsoleerd voelde daalde van 34% in 2021 naar 17% in 2025.

De laatste drie stellingen in figuur 2a behoren niet tot de schaal voor sociaal isolement, maar hebben wel betrekking op contact met andere mensen. De eerste twee stellingen legden we voor het eerst voor. Vier op de tien (44%) Alblasserdammers voelen zich onderdeel van de buurt waarin ze wonen. 37% voelt zich hier soms onderdeel van, 19% niet. Op de tweede stelling geeft één op de tien inwoners (11%) aan dat ze contacten opdoen via een ontmoetingsplek in de buurt, 10% doet dat soms, de rest niet.

De laatste stelling gaat over steun via contacten op internet. In 2021 legden we deze stelling voor het eerst voor en we zien een verschil. In 2025 geeft 79% van de inwoners aan **geén** steun te vinden bij andere mensen op internet. In 2021 lag dit aandeel met 73% iets lager. 13% zegt soms steun te vinden op internet en 8% vindt hier wel steun.

2a: Stellingen sociaal isolement

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Hoe zijn de sociale contacten van inwoners?

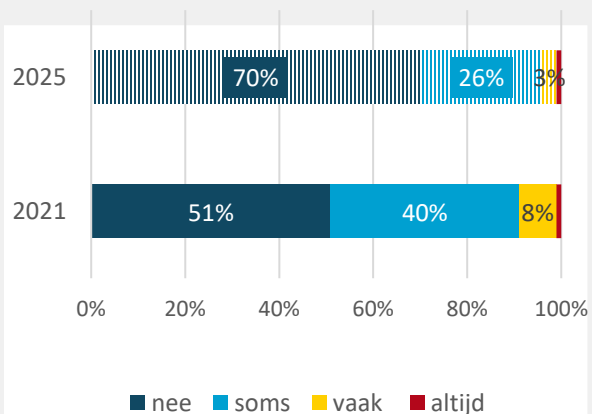

Zeventig procent van de Alblasterdammers voelt zich niet eenzaam en een kwart (26%) soms (zie figuur 2b). Dat is anders dan in de coronaperiode (2021), toen 51% zich niet eenzaam voelde en 40% soms.

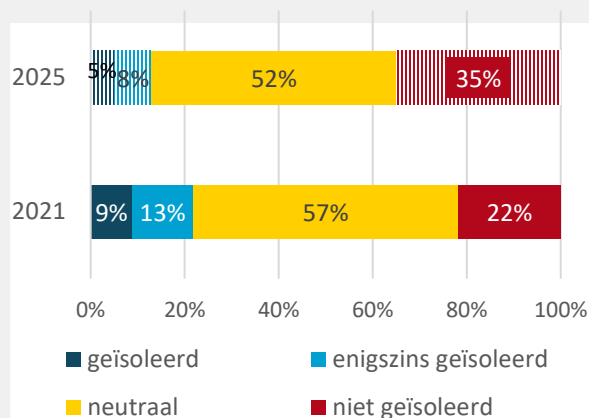
Aan de hand van de zes stellingen in figuur 2a op de vorige pagina is bepaald hoeveel mensen in een sociaal isolement zitten, volgens de zogenoemde 'schaal voor sociaal isolement'. Eén op de twintig (5%) voelt zich sociaal geïsoleerd (zie figuur 2c). Dat is minder dan in 2021 (9%), maar vergelijkbaar met 2017.

Inwoners geven aan dat zij op veel gebieden hulp kunnen vragen bij anderen, vooral om leuke dingen te doen en voor steun bij tegenslagen (zie figuur 2d). Voor hulp bij persoonlijke verzorging ligt dit percentage 19 procentpunt lager dan in 2021. Hulp bij opvang van kind(eren) is met 46 procentpunt toegenomen ten opzichte van 2021.

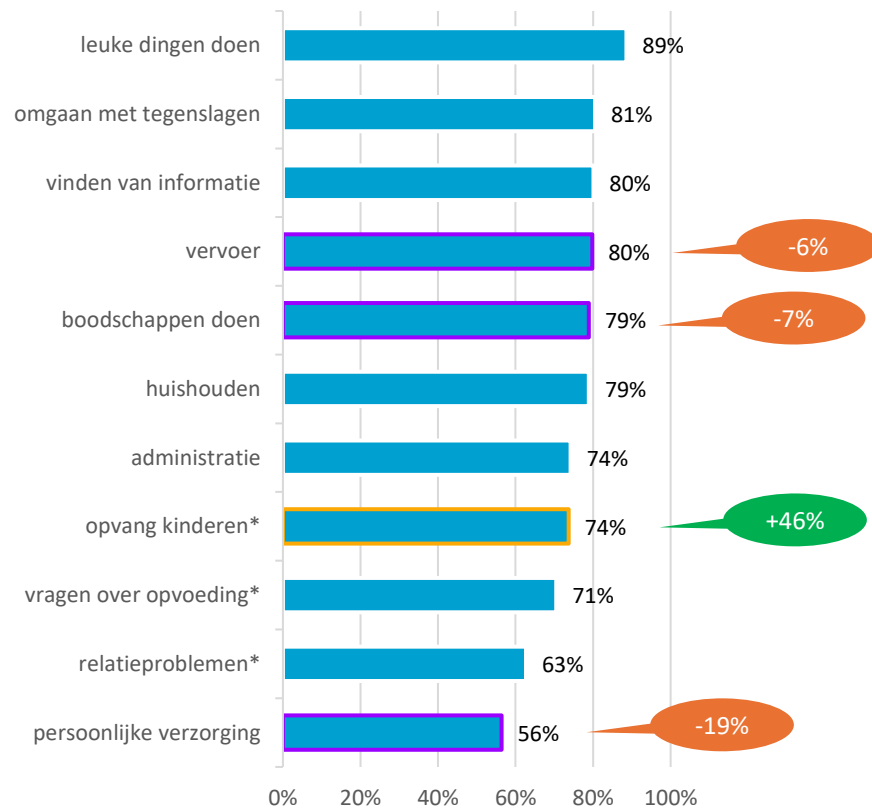
2b: Gevoelens van eenzaamheid

2c: Sociaal geïsoleerd

2d: Heeft hulp van anderen als dat nodig is bij....:

* Inwoners waarbij dit aspect niet van toepassing is zijn hier buiten beschouwing gelaten.

Omkaderde staven in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Welke relaties hebben inwoners?

Zeven op de tien inwoners van Alblasterdam van 18 jaar en ouder heeft een relatie. Ruim de helft is getrouwd (figuur 2e). Er zijn geen verschillen met 2021, behalve dat de groep samenwonenden zonder samenlevingscontract is afgenomen van 6% in 2021 tot 3% in 2025.

De mensen met een relatie zijn over het algemeen tevreden. Zij geven hun relatie gemiddeld een rapportcijfer van 8,5 (figuur 2f). Dit beeld is vergelijkbaar met 2021.

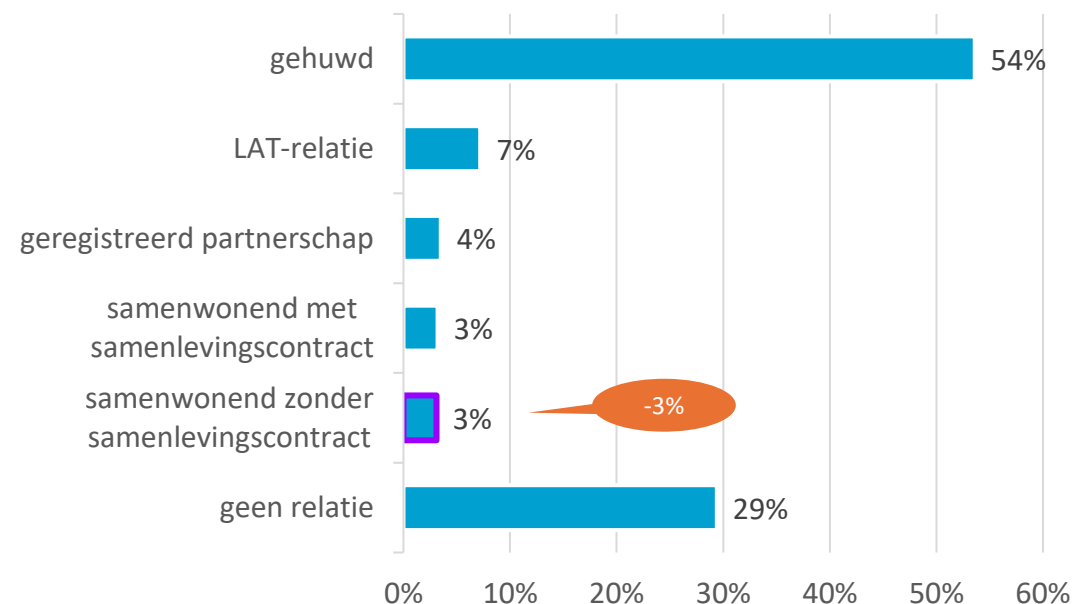
2f: Rapportcijfer relatie

8,5

Mensen met een relatie zijn grotendeels tevreden over hun relatie. Gemiddeld geven zij hun relatie een rapportcijfer van 8,5. Meer dan 80% geeft zelfs een 8 of hoger. Slechts 3% geeft hun relatie een onvoldoende.

2e: Type relaties

71% van de inwoners heeft een relatie

Omkaderde staven in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Hoe is de gezinssituatie van inwoners?

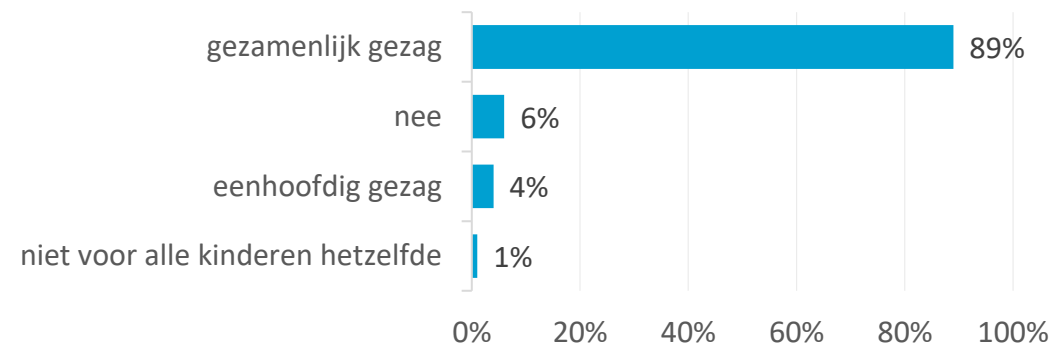

Zeven op de tien (70%) volwassen inwoners heeft kinderen. In de meeste gevallen is sprake van gezamenlijk gezag (zie figuur 2g). Bijna een derde (32%) van de ouders heeft minderjarige kinderen.

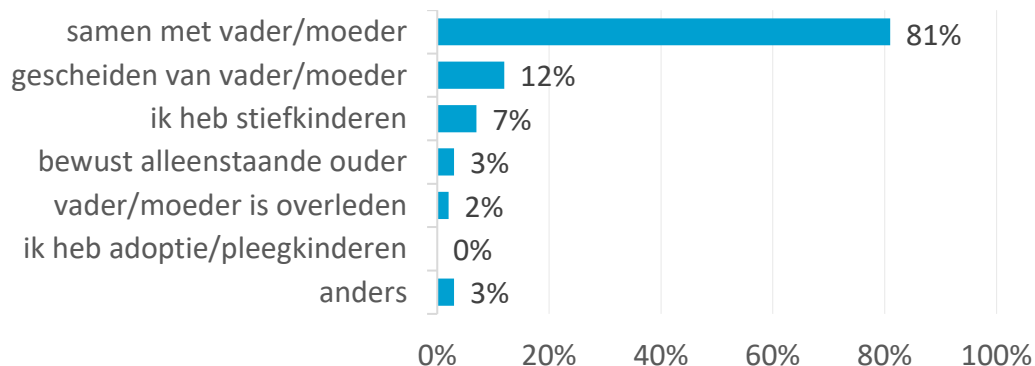
De meeste ouders (81%) wonen samen met de vader of moeder van hun kind(eren), zie figuur 2h. Zij zijn tevreden over hun gezamenlijk ouderschap. Gemiddeld geven zij het gezamenlijke ouderschap een 8,2. Zes procent van de ouders heeft een samengesteld gezin (figuur 2i). Dit is een gezin waar één of beide ouders kinderen hebben uit een vorige relatie.

Voor het bovenstaande zijn geen significante verschillen met 2021.

2g: Ouderlijk gezag

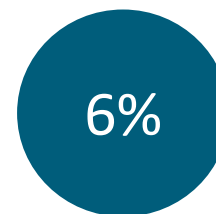

2h: Gezinssituatie

Meerdere antwoorden mogelijk

2i: Samengestelde gezinnen

Zes procent van de ouders heeft een samengesteld gezin. Dit is vergelijkbaar met 2021.

Hoeveel inwoners zijn gescheiden?

Eén op de acht volwassenen met kinderen is gescheiden (12%), net als in 2021. Een derde van hen heeft één of meer minderjarige kinderen (figuur 2j).

In het grootste deel van de gevallen hebben beide ouders regelmatig contact met de kinderen, al zien we wel verschillen tussen vaders en moeders. Deze verschillen zijn niet significant (figuur 2k).

Gescheiden ouders zijn over het algemeen tevreden over hoe zij samen met hun ex-partner het ouderschap vormgeven. Wel geven zij een lager rapportcijfer voor het gezamenlijk ouderschap (6,3) dan ouders die samenleven (8,2), zie figuur 2l.

2j: Gescheiden en ouderschap

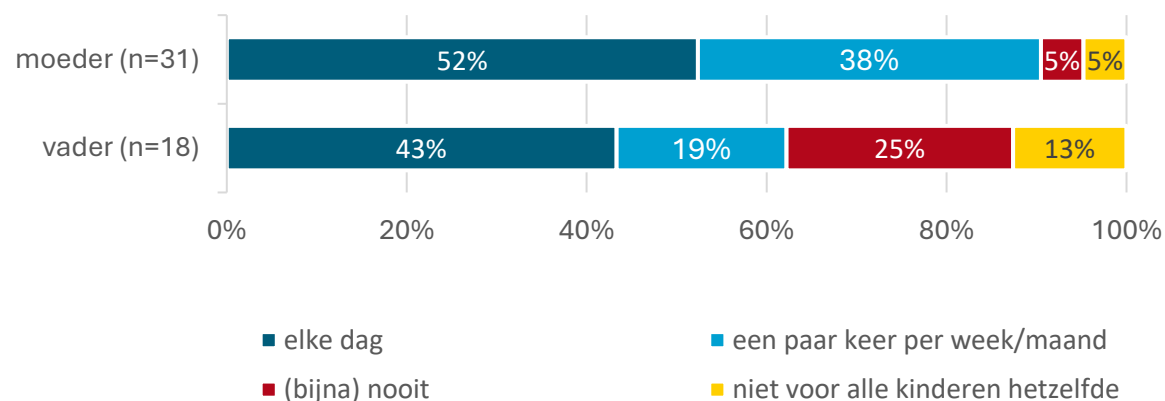

12% van de volwassenen met kinderen is gescheiden

33% van hen heeft één of meer minderjarig(e) kind(eren)

2k: Gescheiden ouders: frequentie van contact met kinderen

2l: Gedeeld ouderschap (n=29)

6,3

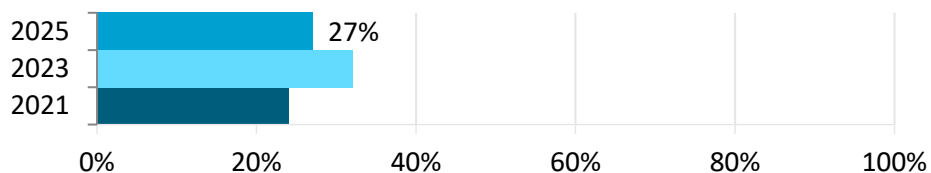
Gemiddeld rapportcijfer voor het gezamenlijk ouderschap met de ex-partner. Ouders die samenleven met de andere ouder van het kind geven gemiddeld een 8,2.

3. Mantelzorg

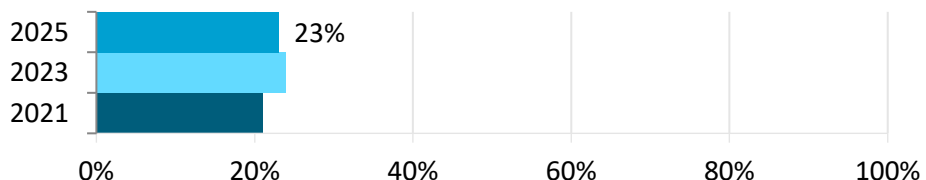

Mantelzorgers in Alblasserdam

Aandeel inwoners dat wel eens mantelzorg heeft gegeven

Aandeel mantelzorgers (minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden)

Ruim een kwart (27%) van de inwoners van Alblasserdam heeft het afgelopen jaar wel eens mantelzorg gegeven. 23% is minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden mantelzorger. We zien geen verschillen met de vorige drie metingen.

Mantelzorg is “de zorg die iemand geeft aan een bekende uit zijn of haar omgeving, zoals een partner, kind of vriend, als deze persoon voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Mantelzorg wordt niet betaald. (CBS)”

Binnen de mantelzorg onderscheiden we twee groepen: mensen die incidenteel mantelzorg verlenen en mensen die intensiever zorgen, namelijk minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden. In dit hoofdstuk richten we ons op deze laatste groep mantelzorgers. We beschrijven wie deze mantelzorgers zijn, welke taken zij uitvoeren en welke gevolgen het verlenen van mantelzorg voor hen heeft. Daarnaast gaan we in op de ondersteuning die zij ontvangen, zowel vanuit hun sociale netwerk als vanuit professionele organisaties en of zij behoefte hebben aan meer ondersteuning.

1. Wie geeft mantelzorg?

2. Wat houdt de mantelzorg in?

Dashboard
Mantelzorg

3. Welke ondersteuning ontvangen mantelzorgers?

4. Wat zijn de gevolgen van mantelzorgen?

Kern-
indicatoren
Mantelzorg

Wie geeft mantelzorg?

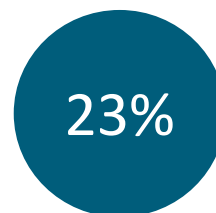
Bijna één op de vier inwoners van Alblisserdam is mantelzorger. Bijna twee derde van hen is vrouw (zie figuur 3a).

In de meeste gevallen zorgen mantelzorgers voor (één van) hun (schoon)ouders, zie figuur 3b. Drie op de tien geven zorg aan een overig familielid. Eén op de vijf geeft zorg aan hun partner.

De grootste groep mantelzorgers is tussen de 55 en 64 jaar oud (34%), zie figuur 3c.

Voor het bovenstaande zijn geen significante verschillen met de vorige meting.

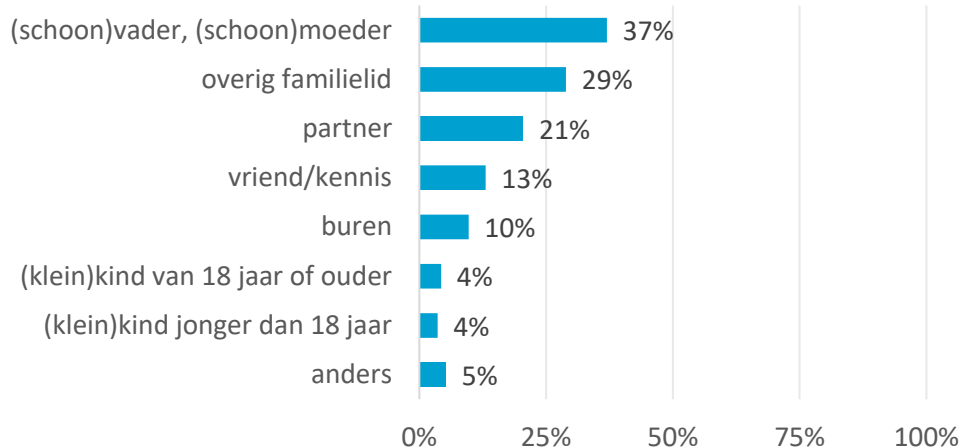
3a: Aandeel mantelzorgers en uitgesplitst naar geslacht (n=110)

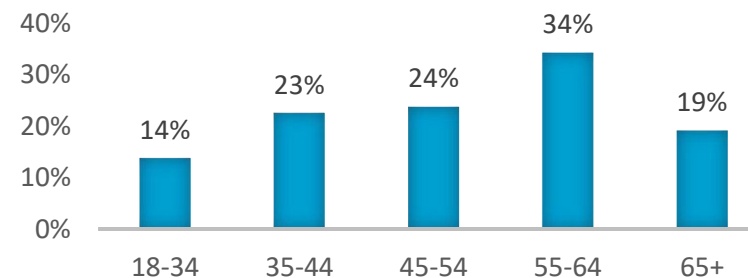
23% van de inwoners is mantelzorger

3b: Relatie met mantelzorger (n=116)

3c: Mantelzorgers per leeftijdsgroep (n=117)

Wat houdt mantelzorg in?

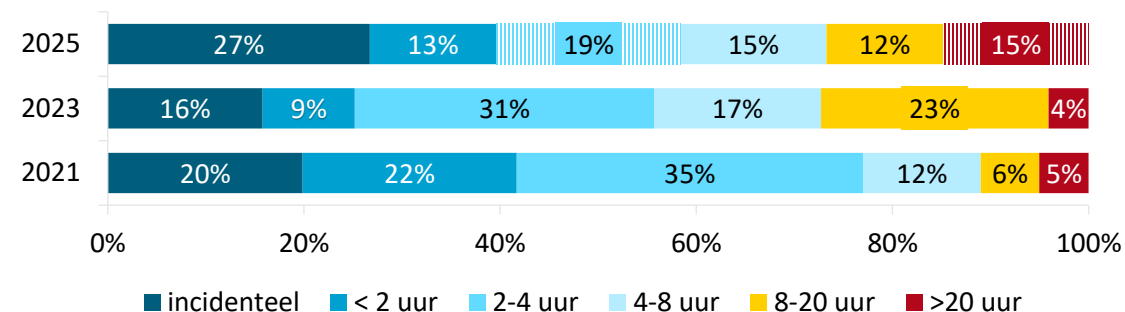

Er is een grote variatie in aantal uren mantelzorg dat wordt gegeven. Een kwart (27%) van de mantelzorgers geeft incidenteel zorg (figuur 3d). Tegelijkertijd geeft 15% meer dan 20 uur per week mantelzorg. Het aandeel mantelzorgers dat meer dan 20 uur per week mantelzorg geeft is daarmee duidelijk toegenomen ten opzichte van 2021*.

Mantelzorgers houden degene voor wie zij zorgen met name gezelschap en/of bieden emotionele steun (59%). Dat is een flinke daling ten opzichte van 2021 (72%), zie figuur 3e. Taken als het helpen bij het huishouden en het regelen van de financiële administratie worden net zo vaak genoemd als in 2021.

*In 2021 en 2025 hebben we vergelijkbare aantallen inwoners en mantelzorgers in het onderzoek. In 2023 niet, daar gaat het om de helft. De toetsing op verschillen doen we daarom op de metingen van 2021 en 2025.

3d: Aantal uren mantelzorg per week

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021*.

3e: Top 3 werkzaamheden

Welke ondersteuning ontvangen mantelzorgers?

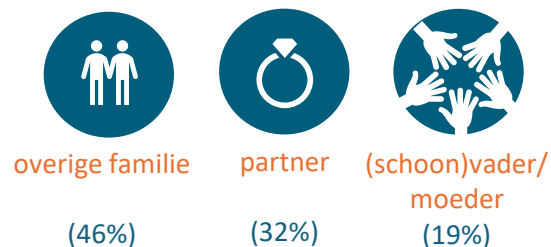

Ruim de helft van de mantelzorgers krijgt wel eens ondersteuning vanuit de omgeving, meestal door familieleden (figuur 3f). Dat is evenveel als in 2021. Bijna drie op de tien (29%) de mantelzorgers zegt behoefte te hebben aan meer ondersteuning (figuur 3g). Dat is vaker dan in 2021 (14%).

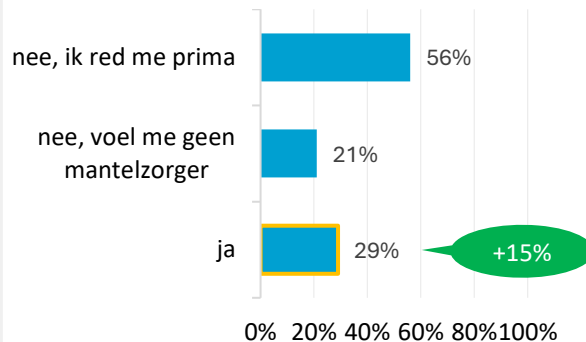
Veel typen mantelzorgondersteuning zijn bekend onder de mantelzorgers. Met name de dag van de mantelzorg, het Odensehuis en de mantelzorgwaardering zijn bekend (figuur 3h). Opvallend is dat de bekendheid van een aantal mantelzorgvoorzieningen (sterk) is toegenomen. Zo is de bekendheid van het Odensehuis, mantelzorgwaardering, de cliëntondersteuner en WoonCadans in 2025 groter dan in 2023.

3f: Top 3 ondersteuners van mantelzorgers

57% krijgt wel eens hulp van anderen, met name van de overige familie:

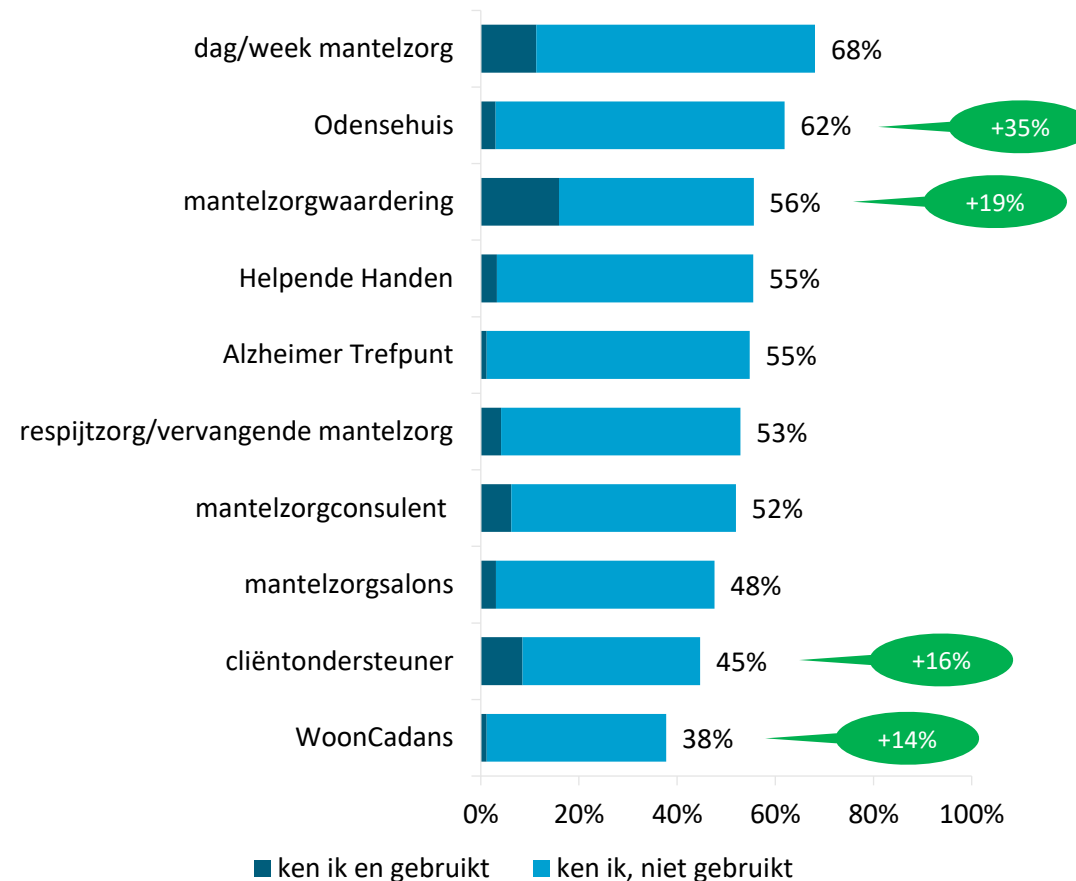

3g: Behoeftte aan meer ondersteuning

Meerdere antwoorden mogelijk

3h: Bekendheid van mantelzorgondersteuning

De bekendheid van de typen mantelzorgondersteuning wordt hier vergeleken met de uitkomsten van de Monitor Sociaal van 2023.

Wat zijn de gevolgen van mantelzorgen?

Het geven van mantelzorg heeft invloed op het dagelijks leven. Zo merkt ruim 16% van de mantelzorgers op dat de zorg invloed heeft op het betaalde werk dat ze doen. Van hen is 8% minder gaan werken en is eveneens 8% helemaal gestopt met werken vanwege mantelzorg (figuur 3i). Deze vraag over de invloed van mantelzorg op betaald werk is in 2025 voor het eerst gesteld.

Eén op de vijf mantelzorgers is overbelast geraakt (12%) of loopt het risico om overbelast te raken (8%) (figuur 3j). Dat is meer dan in 2021 (10%). Daarnaast geeft in elke meting weergegeven een kwart van de mantelzorgers aan dat de mantelzorg soms lastig te combineren is met andere dagelijkse bezigheden.

3i: Invloed op werk (n=83)

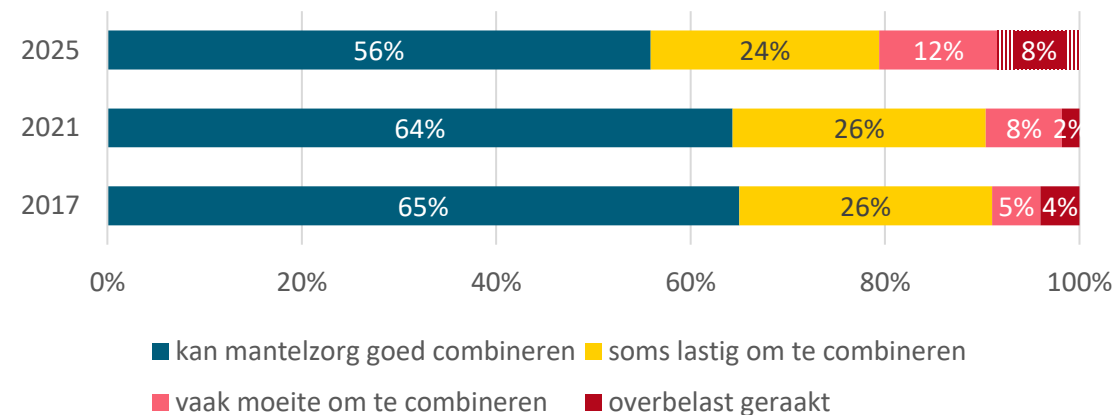

Van de mantelzorgers die invloed op werk ervaren is:
8% is minder gaan werken
vanwege mantelzorg
8% is gestopt met werken
vanwege mantelzorg

3j: Ervaren belasting van mantelzorgers (n=115)

20% is overbelast geraakt of loopt risico om overbelast te raken

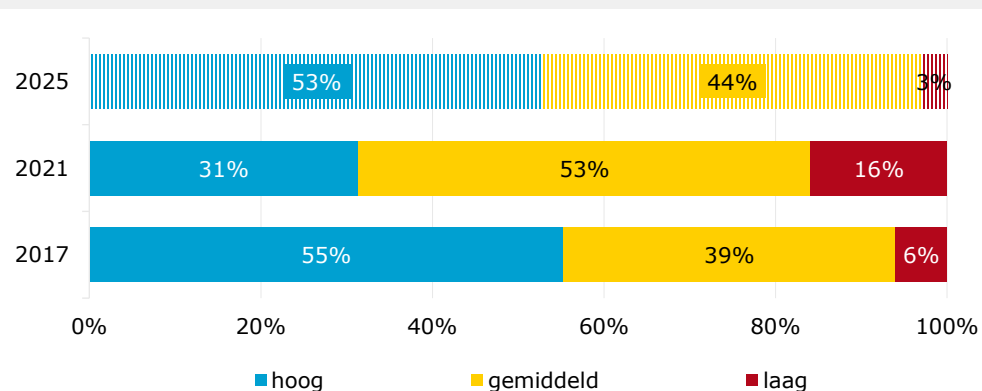

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

4. Participatie

Participatie Index

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Ruim de helft (53%) van de inwoners van Alblasterdam scoort hoog op de Participatie Index en 44% scoort gemiddeld. Daarmee is het beeld vergelijkbaar met 2017, maar wijkt het wel af van 2021, toen de corona-epidemie participatie negatief beïnvloedde.

Participatie is “het hebben van werk, het volgen van onderwijs, het verrichten van vrijwilligerswerk en betrokken zijn bij de leefbaarheid van de eigen omgeving (Movisie)”.

In dit hoofdstuk kijken we naar participatie, het meedoen in de samenleving. Meedoen in de samenleving draagt bij aan meer sociale contacten en Eigen Kracht. Net als voor Eigen Kracht hebben we voor Participatie een indexscore ontwikkeld die een algemeen beeld geeft van de mate van participatie van inwoners van Alblasterdam (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#)). De onderwerpen die gezamenlijk de score op de index bepalen zijn:

- activiteiten ondernemen
- sociaal isolement
- subjectieve beleving aantal contacten
- werk/studie
- vrijwilligerswerk

In dit hoofdstuk bespreken we vier aspecten van de Participatie van Alblasterdammers. Klik op de onderstaande knoppen om naar de betreffende pagina te gaan.

1. Wat zijn de determinanten van participatie?

2. Hoe actief zijn inwoners?

Dashboard Participatie

3. Hoe vaak doen inwoners vrijwilligerswerk?

4. Hoe vaak zijn inwoners vrijwillig actief in hun buurt?

Kern-indicatoren Participatie

Wat bepaalt de participatie van inwoners?

Wat maakt dat iemand laag, gemiddeld of hoog scoort op de Participatie Index? Met behulp van regressieanalyse is getoetst wat het relatieve belang is van verschillende kenmerken van inwoners op de mate waarin zij participeren in de samenleving (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#) voor meer informatie). In tabel 4 staan de vier achtergrondkenmerken die het meest bepalend zijn voor de mate van participatie, in volgorde van belangrijkheid*.

Opleidingsniveau is de belangrijkste bepaler voor de mate van participatie. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger de score op de Participatie Index. Zo heeft 72% van de hoogst opgeleide Alblasserdammers een hoge participatiescore, terwijl een hoge participatie maar voor 6% van de laagst opgeleide inwoners geldt.

Ook het hebben van één of meer **langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen** is van invloed op de mate van participatie. Inwoners voor wie dit aan de orde is, participeren minder dan Alblasserdammers zonder beperkingen.

Verder heeft ook **leeftijd** invloed op iemands participatie, al zien we hiervoor kleinere verschillen tussen de drie onderscheiden groepen. Hogere leeftijd gaat wel samen met lagere participatie.

Tenslotte hebben we deze keer de **migratieachtergrond** van de inwoners meegenomen in de (regressie)analyse. Mensen met een migratieachtergrond participeren iets minder dan mensen zonder migratieachtergrond.

* In 2021 hebben we de ervaren gezondheid gevraagd en meegenomen in deze analyse en hadden we geen gegevens over de migratieachtergrond. In 2025 zijn de vragen over ervaren gezondheid niet gesteld. We hebben daarom niet dezelfde factoren mee kunnen nemen in de analyse. De resultaten zijn dan ook niet vergeleken met die in 2021.

Tabel 4 Participatie uitgesplitst naar achtergrondkenmerken (%)

	laag	gemiddeld	hoog
gemiddelde van Alblasserdam	3	44	53
opleiding			
geen opleiding/basisonderwijs	12	82	6
vmbo, mavo, mulo, lbo/mbo1	2	62	36
mbo 2, 3 of 4/havo, vwo, hbs, mms	3	39	58
hbo/wo	2	27	72
beperking			
ja	7	57	36
nee	2	38	60
leeftijd			
18-34 jaar	4	34	62
35-54 jaar	5	35	60
55 jaar en ouder	6	55	39
herkomst			
zonder migratieachtergrond	3	43	54
met migratieachtergrond	5	54	42

Hoe actief zijn inwoners?

69% van de volwassen inwoners van Alblasterdam is lid van een vereniging of organisatie (zie figuur 4a). De meest voorkomende verenigingen/organisaties waarvan mensen lid zijn, zijn sportaanbieders zoals de sportschool, de bibliotheek en 'andere soorten organisaties'. Omdat in deze meting kerk en moskee niet zijn meegenomen, is er geen vergelijking mogelijk met de meting in 2021 (waar dit wel het geval was).

Na een daling in het coronajaar 2021 is het aantal inwoners dat activiteiten doet via een vereniging weer terug op het niveau van vóór 2021 (figuur 4b). Daarnaast zien we ten opzichte van eerdere metingen in 2025 een toename in het zelf organiseren van activiteiten met anderen.

4a: Lid van een vereniging

69% is lid van een vereniging of organisatie. De drie organisaties waar inwoners het vaakst lid van zijn, zijn:

andere vereniging/
organisatie

2025

28%

overige
sportaanbieders

27%

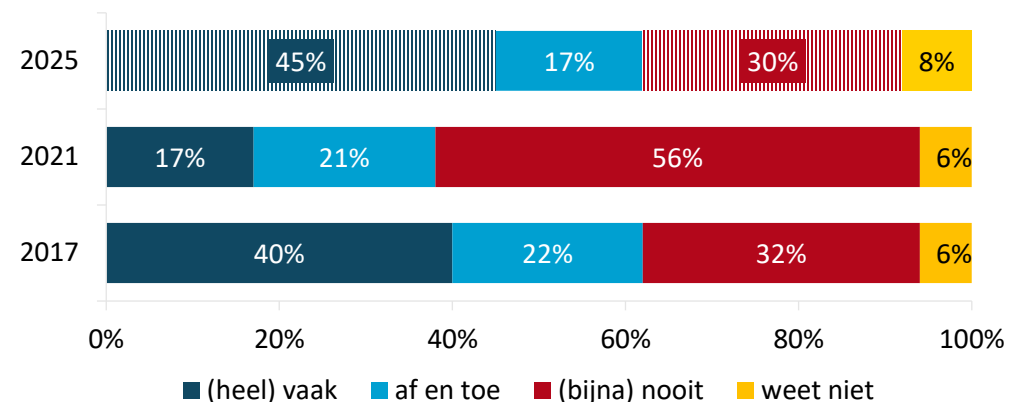

bibliotheek

24%

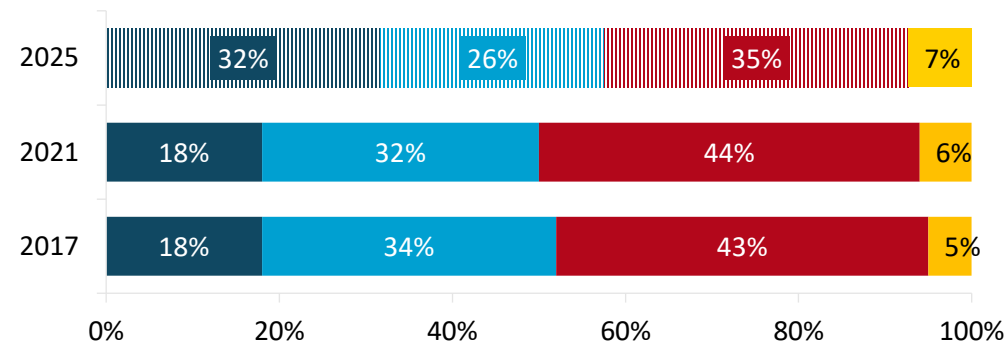
4b: Ondernemen van activiteiten

Activiteiten in verenigingsverband

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. de voorgaande meting; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met de voorgaande meting.

Activiteiten met anderen die zij zelf organiseren

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. de voorgaande meting; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met de voorgaande meting.

Hoe vaak doen inwoners vrijwilligerswerk?

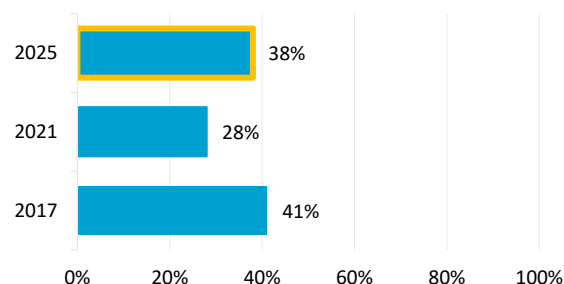

38% van de Alblasserdammers heeft het afgelopen jaar vrijwilligerswerk gedaan bij een organisatie. De meest genoemde organisaties zijn godsdienstige/levensbeschouwelijke organisaties, zorg- of welzijnsorganisaties en sportverenigingen (figuur 4c).

Er is een toename van het aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk doet: van 28% in 2021 naar 38% in 2025 (figuur 4d). De stijging hangt waarschijnlijk samen met (het einde van) de corona-epidemie.

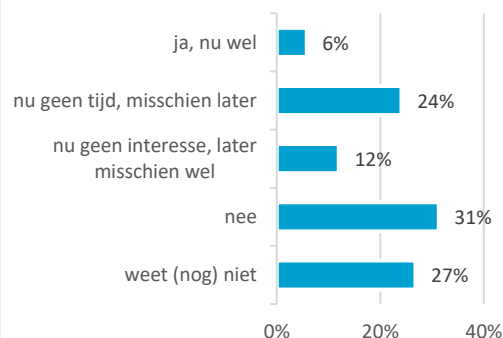
We vroegen voor het eerst of mensen bereid zijn om nu of in de toekomst vrijwilligerswerk te doen. Dertig procent van de inwoners heeft wel interesse om nu (6%) of in de toekomst (24%) vrijwilligerswerk te doen (figuur 4e). Drie op de tien inwoners geeft aan geen interesse te hebben in vrijwilligerswerk.

4d: Vrijwilligerswerk gedaan bij een organisatie

Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

4e: Bereidheid om nu of in de toekomst vrijwilligerswerk te doen

4c: Doet vrijwilligerswerk

38% van de Alblasserdammers deed vrijwilligerswerk in 2025

De top 5 verenigingen en organisaties waar vrijwilligerswerk is gedaan:

	2025	2021
 Godsdienstige/levensbeschouwelijke organisatie	33%	36%
 Zorg- of welzijnsorganisatie	23%	22%
 Sportvereniging	21%	20%
 Anders	19%	21%
 Goed doel	18%	19%

Hoe vaak zijn inwoners vrijwillig actief in hun buurt?

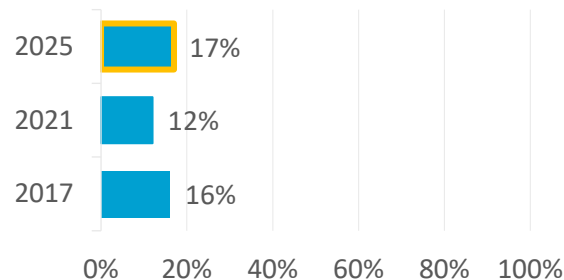

Eén op de zes inwoners van Alblasterdam (17%) is het afgelopen jaar vrijwillig actief geweest in de buurt (figuur 4f). Dat zijn er meer meer dan in 2021 en evenveel als in 2017 (figuur 4g).

De meest genoemde activiteiten zijn het schoonmaken van de buurt, het helpen van buurtbewoners en het organiseren van buurtactiviteiten (figuur 4f). Er zijn geen verschillen met de meting in 2021.

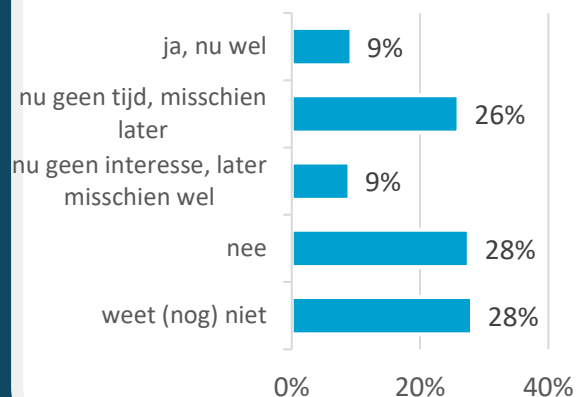
We vroegen in deze meting voor het eerst naar de bereidheid onder inwoners om in de toekomst vrijwillig actief te worden in de buurt. 9% zei volmondig ja, een kwart wil misschien later, 28% weet het nog niet en een even groot aandeel heeft geen interesse, zie figuur 4h.

4g: Vrijwillig actief in de buurt geweest

Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

4h: Bereidheid om in toekomst vrijwillig actief in de buurt te zijn

4f: Vrijwillig actief in de buurt

17% is het afgelopen jaar actief in de buurt geweest.

De top 5 activiteiten die zij deden:

	2025	2021
 Buurt schoongemaakt, opgeruimd of groen bijgehouden	46%	47%
 Buurtbewoners geholpen	39%	52%
 Buurtactiviteiten georganiseerd	20%	10%
 Buurtpreventie	13%	22%
 Contact met gemeente over buurt	9%	23%

Bijlage 1: kernindicatoren

Monitor
Sociaal
2025

33

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Kernindicatoren per gemeente

Aandeel inwoners dat... is/heeft (in %)

	Alblasserdam		Dordrecht		Hardinxveld-Giessendam		Hendrik-Ido-Ambacht		Papendrecht		Sliedrecht		Zwijndrecht		regio	
	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025
onvoldoende sociale contacten	28	↓ 6	30	↓ 7	22	↓ 4	30	↓ 6	30	↓ 3	27	↓ 4	29	↓ 7	29	↓ 6
sociaal geïsoleerd	9	↓ 5	10	↓ 8	7	↓ 4	7	8	10	↓ 6	11	↓ 6	10	↓ 7	10	↓ 7
mantelzorger ^a	21	23	22	21	19	↑ 27	24	20	20	21	22	23	22	21	22	22
mantelzorger bekend met ondersteuning ^a	64	72	62	63	70	79	56	56	65	65	69	68	62	59	63	65
mantelzorger die zich overbelast voelt ^a	2	↑ 8	3	4	1	5	3	0	1	↑ 7	2	3	3	4	2	↑ 4
vrijwilliger	28	↑ 38	24	↑ 32	34	↑ 49	24	↑ 32	23	↑ 34	30	↑ 42	23	↑ 31	25	↑ 35
actief in de buurt	12	↑ 17	10	↑ 17	13	↑ 21	15	12	11	↑ 18	10	↑ 17	9	↑ 17	11	17
weinig Eigen Kracht (o.b.v. indexscore)	6	9	5	↑ 11	5	↑ 11	4	↑ 10	8	10	7	7	8	↑ 12	6	↑ 11
nauwelijks participeert (o.b.v. indexscore)	16	↓ 3	13	↓ 6	11	↓ 3	11	8	17	↓ 5	13	↓ 2	16	↓ 6	14	↓ 6

^a mantelzorgers die meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden zorgen

Toelichting: ↑ = significante toename t.o.v. vorige meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige meting

Kernindicatoren per wijk

Aandeel inwoners dat... is/heeft (in %)

	Centrum		Souburgh		Kinderdijk		Blokweer		Alblasserdam		regio	
	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025
onvoldoende sociale contacten	27	↓ 3	25	↓ 7	24	↓ 2	33	↓ 8	28	↓ 6	29	↓ 6
sociaal geïsoleerd	9	5	9	7	5	4	11	6	9	↓ 5	10	↓ 7
mantelzorger ^a	21	28	18	27	17	19	24	20	21	23	22	22
mantelzorger bekend met ondersteuning ^a	67	63	63	81	71	67	62	82	64	72	63	65
mantelzorger die zich overbelast voelt ^{a b}	-	-	-	-	-	-	-	-	2	↑ 8	2	↑ 4
vrijwilliger	30	↑ 49	30	33	31	38	24	33	28	↑ 38	25	↑ 35
actief in de buurt	16	25	10	↑ 21	11	14	11	12	12	↑ 17	11	17
weinig Eigen Kracht (o.b.v. indexscore)	5	7	7	15	3	5	7	11	6	9	6	↑ 11
nauwelijks participeert (o.b.v. indexscore)	18	↓ 1	14	8	11	↓ 3	18	↓ 2	16	↓ 3	14	↓ 6

^a mantelzorgers die meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden zorgen

^b vanwege het beperkte aantal respondenten kunnen we geen uitsplitsing maken op wijkniveau

Toelichting: ↑ = significante toename t.o.v. vorige meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige meting

Bijlage 2: onderzoeksverantwoording

Monitor
Sociaal
2025

36

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Methode en veldwerkperiode

Het onderzoek is uitgevoerd via een online vragenlijst. Geselecteerde inwoners kregen per brief het verzoek om aan het onderzoek deel te nemen en de vragenlijst op internet in te vullen. Bij de tweede herinnering om mee te doen aan het onderzoek kregen zij een papieren vragenlijst opgestuurd.

november en december 2025

Steekproef

De steekproef bestaat uit inwoners van Alblaserdam van 18 jaar en ouder, die niet in een verzorgingshuis of andere instelling wonen. De tabel hieronder geeft per wijk het aantal verstuurde enquêtes en de respons weer.

	verstuurde enquêtes (aantal)	respons (aantal)	respons (%)
Centrum	500	132	26
Kinderdijk	521	107	21
Blokweer	500	137	27
Souburgh	543	139	26
Alblaserdam	2.064	515	25

^a In 2017 was er een Drechtsteden-brede weging, waardoor cijfers licht kunnen afwijken van die in de rapportage uit 2017.

Leeftijd en opleidingsniveau

De tabellen laten zien hoe de groep respondenten er uit ziet op de kenmerken leeftijd, opleidingsniveau, huishoudinkomen en herkomst.^a

leeftijd	%
18-34 jaar	17
35-44 jaar	12
45-54 jaar	12
55-64 jaar	23
65+ jaar	36

opleidingsniveau	%
geen opleiding / basisonderwijs	8
vmbo, mavo, mulo, lbo/mbo 1	31
mbo 2, 3 of 4 / havo, vwo, hbs, mms	30
hbo / wo	31

^a De cijfers zijn ongewogen.

Huishoudinkomen en herkomst

huishoudinkomen (zelf gerapporteerd)	%
minimuminkomen / bijstandsniveau	10
tussen minimum en modaal	11
modaal (ca. € 35.000 bruto)	24
1,5x tot 2x modaal	30
meer dan 2x modaal	25

herkomst	%
zonder migratieachtergrond	87
met migratieachtergrond	13

^a De cijfers zijn ongewogen

Betrouwbaarheidsmarges

In steekproefonderzoek heb je te maken met betrouwbaarheidsmarges, omdat niet alle personen in de doelgroep bevraagd zijn of meegedaan hebben. Een betrouwbaarheidsmarge rond een onderzoeksuitkomst is kleiner naarmate het aantal respondenten in het onderzoek groter is. Daarnaast is de betrouwbaarheidsmarge afhankelijk van het gemeten percentage.

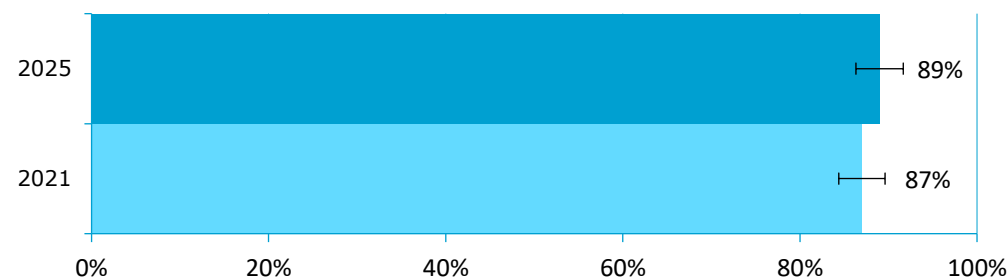
De tabel hieronder geeft als voorbeeld de betrouwbaarheidsmarges voor een uitkomst van 50% en ter illustratie ook voor een uitkomst van 10% of 90%. Er hebben ruim 500 respondenten aan het onderzoek deelgenomen. Wanneer 50% van hen een bepaalde mening heeft, dan bedraagt de marge $\pm 4\%$ en kunnen we met 95% zekerheid zeggen dat dit percentage in werkelijkheid (onder de totale doelgroep) zal liggen tussen de 46% en 54%.

bij een respons van:	is 10% eigenlijk:	is 50% eigenlijk:	is 90% eigenlijk:
50	10% $\pm$ 8%	50% $\pm$ 14%	90% $\pm$ 8%
100	10% $\pm$ 6%	50% $\pm$ 9%	90% $\pm$ 6%
150 (wijk)	10% $\pm$ 5%	50% $\pm$ 8%	90% $\pm$ 5%
250	10% $\pm$ 4%	50% $\pm$ 6%	90% $\pm$ 4%
500 (totaal)	10% $\pm$ 3%	50% $\pm$ 4%	90% $\pm$ 3%

Wanneer is er sprake van een significant verschil?

Om te toetsen of verschillen in percentages veroorzaakt zijn door het toevalskarakter van de steekproef of dat er werkelijk een verschil is, zijn ook weer de betrouwbaarheidsmarges van belang. Een percentage van de meting uit 2025 verschilt pas significant van het percentage uit de meting van 2021 als het hoger of lager is dan het betrouwbaarheidsmarge dat om de uitkomsten van de jaren heen ligt.

Bijvoorbeeld: in 2021 heeft 87% van de inwoners iemand bij wie ze terecht kunnen. Dit moet, gezien de betrouwbaarheidsmarges, gelezen worden als tussen 84% en 90%. De uitkomst voor 2025 is 89%, wat gelezen moet worden als tussen 86% en 92%. Beide betrouwbaarheidsmarges overlappen elkaar (zie de streepjes rond de balken in de figuur hieronder). Er is dus géén sprake van een significant verschil. Als we in de rapportage spreken over verschillen zijn dit altijd significante verschillen.

Indexen

Op basis van de resultaten van het onderzoek hebben we twee indexen opgesteld: 'Eigen Kracht' en 'Participatie'. Hieronder laten we zien uit welke variabelen de twee indexen zijn opgebouwd. Voor elke variabele hebben we zogenaamde standaardscores berekend. Deze scores zijn opgeteld en omgerekend tot een schaal van 0 tot 10. Deze scores zijn voor beide indexen ingedeeld in drie categorieën (laag-gemiddeld-hoog).

variabelen in index Eigen Kracht	toelichting (1-2 hoog, 3-5 gemiddeld en 6-10 laag)
belemmering door beperking of ziekte	mate waarin men wordt belemmerd door een ziekte, aandoening of beperking in verschillende situaties
begrijpen van brieven en formulieren	mate waarin men moeite heeft met het begrijpen van brieven van officiële instanties en het invullen van formulieren
omgaan met problemen	mate waarin men kan omgaan met onverwachte problemen en in staat is om problemen op te lossen
financiële gezinssituatie	hoe is de huidige financiële situatie van het gezin of huishouden
weg vinden naar instanties	weet men waar men terecht kan voor professionele hulp op verschillende gebieden indien nodig

variabelen in index Participatie	toelichting (1-2 hoog, 3-6 gemiddeld en 7-10 is laag)
ondernemen van activiteiten	mate waarin men activiteiten in en buiten verenigingsverband onderneemt
sociaal isolement	mate waarin men contacten heeft met andere mensen
beleving aantal sociale contacten	mate waarin men zelf vindt of men voldoende contacten met andere mensen heeft
werk of opleiding	heeft men betaald werk of een eigen bedrijf of volgt men een studie
vrijwilligerswerk	heeft men in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk gedaan

Regressieanalyse

Regressieanalyse is een analyse van de data om te kijken of een bepaalde variabele invloed heeft op een andere variabele (of samengestelde index van variabelen). Ook kan bij regressieanalyse getoetst worden of dit een positieve of een negatieve invloed is. Het voordeel van regressieanalyse is dat je ook het effect van meerdere variabelen kan meten. Het kan dan zijn dat sommige variabelen relatief gezien minder van invloed zijn omdat er één andere belangrijke variabele is die veel invloed heeft. Bijvoorbeeld leeftijd en gezondheid. Apart kunnen beide belangrijk zijn, maar neem je deze samen in een analyse dan zien we dat gezondheid de belangrijkste invloed heeft (leeftijd hangt namelijk ook samen met gezondheid; een hogere leeftijd gaat vaak samen met een minder goede gezondheid).

Over ons

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website.

Onderzoeksteam

Dit onderzoek is voor u uitgevoerd door Liesbeth Heering, Christa de Geus (inmiddels elders werkzaam), Ingrid Soffers, Wanda van den Boogaard en Sudjeeni Bonevacia.

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op via ocd@drechtsteden.nl.

Klik hier!
Ga naar
onze website

Monitor Sociaal 2025

Alblasserdam

september 2026

Noordendijk 248
3311 RR Dordrecht

Telefoon
078 7703905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

